

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-44/23-J

Název	Základní škola Telč, Masarykova 141, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 141, 588 56 Telč
E-mail	sekretariat@zstelc.eu
IČO	70 869 855
Identifikátor	600 117 120
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Navrátil
Zřizovatel	Město Telč
Místo inspekční činnosti	Masarykova 141
Inspekční činnost na místě	16. 1. 2023 – 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Telč, Masarykova 141, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 372 žáků v sedmácti třídách. V aktuálním školním roce vykázala škola 37 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve třech odděleních školní družiny

je aktuálně zapsáno 89 žáků. Škola organizuje v odpoledních hodinách v prostorách školy vzdělávací a zájmové kurzy pro veřejnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení školy vychází z koncepce rozvoje školy, která je zpracována na základě SWOT analýzy a věnuje se všem stěžejním oblastem bezprostředně ovlivňujících kvalitu vzdělávání a poskytovaných služeb. Dále ředitel využívá dobré orientace v místních podmínkách, což mu napomáhá stanovit si reálné cíle, které dále inovuje podle aktuální potřeby (např. oblast začlenění nových klíčových kompetencí – digitální – a nového vzdělávacího oboru informatika a postupné zavádění robotiky). Při plnění stanovených cílů byla škola úspěšná zejména v oblasti zlepšování materiálních podmínek a zkvalitňování oboustranné informovanosti mezi školou a zákonnými zástupci žáků. Méně úspěšně jsou naplňovány cíle v oblasti diferenciací úkolů žáků v průběhu vzdělávání.

Při hospitační činnosti vychází ředitel z plánu hospitační a kontrolní činnosti výchovně vzdělávacího procesu na aktuální školní rok. Průběh hospitovaných hodin je sice projednáván s jednotlivými vyučujícími, nicméně postrádá vyvození konkrétních závěrů a následné cílené ověření posunu úrovně pedagogického procesu. Pro výměnu zkušeností jsou zavedeny vzájemné hospitace a tandemová výuka vyučujících.

Dílčí řídicí kompetence jsou vhodně delegovány na další pracovníky. Velká pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogů, což dokládá i počet absolvovaných školení. Není však dostatečně zacíleno na efektivní metody, formy a strategie výuky, což se se projevilo v rozdílné kvalitě sledovaného průběhu vzdělávání na druhém stupni. Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících učitelů je vedením školy nastavena.

Předávání informací mezi učiteli je dostatečně zajištěno, a to hlavně osobním kontaktem, využíváno je porad, kde jsou učitelé seznamováni s aktuálními záležitostmi a tyto informace jsou všem pedagogickým pracovníkům dostupné ve sdíleném prostředí. Jednání pedagogické rady jsou prostředky vzájemné informovanosti a hodnocení vzdělávacího procesu.

V základní škole pracují metodické orgány, které koordinují své působení v pedagogické a výchovné oblasti a vyměňují si zkušenosti – příklady dobré praxe a stanovují si priority pro aktuální školní rok (mj. vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, diskuze o způsobech hodnocení a jejich přínosech a dopadech na vzdělávání žáků, sjednocení systému vah jednotlivých známek).

Škola je v pravidelném kontaktu se zřizovatelem. Oboustranně prospěšná spolupráce se neomezuje pouze na řešení provozních otázek. K efektivitě vzdělávání výrazně přispívá otevřená komunikace a vstřícná spolupráce se zákonnými zástupci. Účelně je k tomu využíván elektronický způsob přenosu informací. K vyhodnocování opatření k výsledkům jednotlivých žáků slouží školou zavedená „tripartitní informační odpoledne“, kterých se účastní pedagog, rodič a žák. Škole se i nadále daří udržovat spolupráci s okolními školami. K otevřenosti školy přispívá velké množství akcí pro rodiče a veřejnost (např. akademie školy, vánoční setkání s rodiči, den otevřených dveří).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hodin na obou stupních školy byla přátelská, respektující atmosféra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům. Důsledkem důvěry žáků ve vyučující a nastoleného partnerského vztahu mezi pedagogy a žáky bylo, že žáci se neobávali upřímně vyjádřit svůj názor a případně adekvátním způsobem požádat o pomoc. Stanovené cíle vycházely ze školního vzdělávacího programu a byly zaměřeny na vědomostní i dovednostní složku. Vzdělávací cíle měly pro všechny žáky stejnou úroveň. Diferenciace na základě naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků, ani diferenciace týkající se žáků bez doporučených opatření, v hospitovaných hodinách neproběhla.

Výuka na prvním stupni zohledňovala znalosti a zkušenosti žáků. Vyučující kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky. Téměř všichni žáci pracovali se zájmem. Dokázali hodnotit vlastní práci, vzájemné hodnocení se většinou nevyskytovalo. Příležitosti k funkčnímu zařazování prostředků informačních a komunikačních technologií v průběhu hospitovaných hodin nebyly až na výjimky využity. Ve čtenářských hodinách byli žáci cíleně vedeni k porozumění textu, vyhledávání relevantních údajů i kreativitě. Vzdělávání bylo často realizováno prostřednictvím týmové práce, zvolené metody vedly žáky k aktivitě a podpoře sociálního a osobnostního rozvoje. Ve sledovaných hodinách matematiky byl upřednostňován důraz na početní operace, méně pak na samostatné logické uvažování. Rozhovory ve dvojicích v hodinách cizích jazyků podporovaly rozvoj komunikačních dovedností v cílovém jazyce a v některých hodinách pomáhal rodilý mluvčí. K dynamičnosti výuky přispělo časté střídání činností i využívání příležitostí k pohybu po třídě. Většina vyučujících vytvořila v hodině prostor pro shrnutí učiva.

Ve většině hodin druhého stupně převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem. Jen výjimečně proběhla úvodní motivace a stanovení cíle hodiny, který by byl na konci hodiny ověřován. Často byli žáci pouze seznámeni s předpokládaným průběhem hodiny a s významem učiva v právě osvojovaném tematickém celku. Konkrétní formulace cíle však většinou chyběla, což se negativně projevilo i v závěru vyučovacích hodin. Nedostatkem byla malá pestrost zvolených metod a forem vzdělávání. Při sporadickém hodnocení dosažení cíle hodiny žáci postrádali oporu v posouzení a soustředili se spíše na svůj celkový přístup k práci. Pouze v malé části hodin byly většinou samostatné práce žáků doplněny činnostmi vedoucí k jejich vzájemné kooperaci. Při organizaci výuky škola využívá možnost ve vybraných předmětech několikrát týdně dělit početnější třídy na dvě skupiny. Hodiny cizích jazyků byly vždy vedeny v cílovém jazyce, rozvíjeny byly produktivní řečové dovednosti žáků. Výjimečně byla zařazena práce žáků s různými informačními zdroji. K posílení názornosti výuky učitelé využívali vhodné učební pomůcky a informační technologie, nižší zapojení samotných žáků do využívání digitálních technologií však omezovalo jejich aktivizaci. Celkové shrnutí učiva a zhodnocení práce vyučujícím bylo ojedinělé. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo zjištěno. Učitelé tak v dostatečné míře nevedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu, ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií. Společným rysem výuky na druhém stupni bylo převažující plnění stejných úkolů všemi žáky bez systematického přihlídnutí k jejich individuálním potřebám.

K rozvoji zájmů žáků přispívá činnost školní družiny. Činnosti byly pestré a reagovaly na aktuální dění. Žáci si volili hry podle vlastního zájmu nebo se zapojovali do nabízených aktivit. Výtvarným činnostem předcházela motivační rozhovor, který spolu s vhodnou nabídkou pomůcek a materiálů pozitivně ovlivnil výsledky práce žáků. Společná četba a řízený rozhovor rozvíjely čtenářskou gramotnost, komunikativní a sociální dovednosti.

Pravidelně jsou do programu zařazovány činnosti venku a zájmové činnosti zaměřené na dramatickou výchovu. Při sledovaných činnostech byli aktivní všichni žáci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků v základní škole slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních i třídních projektů apod. Pozitivní je snaha učitelů o systematické sjednocování kritérií hodnocení a porovnávání výsledků tříd v jednotlivých ročnících. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Škola se ve sledovaném období nezapojovala z vlastní iniciativy do externích forem ověřování a srovnávání vzdělávacích výsledků žáků, proto celkové výsledky mohla hodnotit pouze ve vztahu k dosahování cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Dílčí informace přinášejí škole kontakty s bývalými absolventy a výsledky soutěží. Žáci se také pravidelně úspěšně účastní sportovních, literárních, výtvarných, hudebních a vědomostních soutěží.

K úspěšné adaptaci na školní prostředí napomáhá velmi úzká spolupráce s mateřskými školami. Plynulý přechod na druhý stupeň pomáhá zajistit pobytový adaptační kurz se zážitkovými aktivitami v 6. ročníku.

Systém poradenských služeb vychází ze spolupráce členů školního poradenského pracoviště. V rámci poskytování podpůrných opatření je žákům zajišťována speciálně pedagogická péče zaměřená na rozvoj oslabených funkcí pod vedením speciální pedagožky. Škola identifikuje žáky ohrožené školním neúspěchem a v případě potřeby jim poskytuje možnost doučování či podpůrný plán. Zařazováním témat kariérového poradenství do výuky, spoluprací školy s úřadem práce a středními školami poskytuje škola žákům a jejich rodičům pomoc v oblasti kariérového poradenství. Pedagogové účinně pomáhají také žákům – cizincům.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů je naplňována zejména prostřednictvím Minimálního preventivního programu, který vychází z analýzy současného stavu a je pravidelně vyhodnocován. Preventivní strategie školy se promítá do dění ve škole prostřednictvím specifických i nespecifických aktivit prevence (výuka, projekty, besedy, přednášky a mnoho dalších akcí). V případě výskytu rizikového chování žáků je postupováno podle stanovených pravidel. Ke zlepšení sociálních vazeb mezi žáky a učiteli přispívá rada žáků. Nabídka zájmových útvarů významně přispívá k prevenci nežádoucího chování a umožňuje žákům rozvíjet záliby (např. sportovní hry, čtenářský a badatelský klub, keramika).

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně-vzdělávací práce školy.
- Škole se daří udržovat stabilní pedagogický sbor.

Silné stránky

- Dobré prosociální vztahy ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy a podporují aktivní týmovou spolupráci.
- Učitelé na prvním stupni efektivně aplikují poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků do průběhu vzdělávání.

- Učitelé na prvním stupni vhodně využívají mezipředmětových vztahů a spojitostí s reálným životem.
- Učitelé si v tandemové výuce poskytují vzájemnou profesní podporu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogové na druhém stupni nevyužívají širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií v průběhu vzdělávání.
- Nedostatečná je diferenciací učiva s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Nízká je možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledků.
- Škole chybí ucelený systém externího ověřování výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Individualizovat výuku a diferencovat učivo s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Proškolit pedagogy na druhém stupni ve využívání různých metod a forem výuky.
- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle a do závěrečného hodnocení vyučovacích hodin zapojovat také žáky.
- Nastavit vhodné srovnávání výsledků vzdělávání tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň obecně požadovaných kompetencí, včetně vývoje v průběhu školní docházky, a na základě zjištěných dat žákům cíleně nabízet odpovídající aktivity.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Otevřená škola“, s platností od 1. 9. 2013
2. Školní vzdělávací program pro Školní družinu při ZŠ Telč, Masarykova 141, s platností od 31. 8. 2022
3. Dokumentace žáků se SVP ve školním roce 2022/2023
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště
5. Plán práce výchovného poradce 2022-2023
6. Třídní výkazy
7. Školní rozvrhy tříd ve školním roce 2022/2023
8. Školní rozvrhy učitelů ve školním roce 2022/2023

9. Seznamy žáků ve školním roce 2022/2023
10. Pravidla pro hodnocení žáků, ze dne 19. 9. 2022
11. Koncepce školy 2019-2023
12. Plán práce 2022/2023
13. Plán úkolů na jednotlivé měsíce ve školním roce 2022/2023
14. Plán dalšího vzdělávání ve školním roce 2022/2023
15. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2022/2023
16. Plán hospitačních činností ředitele a zástupce ředitele na školní rok 2022/2023
17. Výroční zpráva školy o činnosti školy ve školním roce 2021/2023
18. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023
19. Zápisy z metodického sdružení a předmětových komisí ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Mgr. Hana Plachá, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.